

Driegeratie kranstegging Pakan Baroe spoorlijn 2021

Mijn naam is Joël van der Hoeven. Ik ben 19 jaar oud en ik ben de kleinzoon van Henk van der Hoeven.

Vandaag is een bijzondere memorabele dag. We herdenken hier de oorlogsslachtoffers van de Pakan Baroe spoorlijn. De spoorlijn, ook wel de dodenspoorweg genoemd, waar tijdens de Japanse bezetting in Nederlands Indië, duizenden slachtoffers het leven hebben gelaten.

Voor mij heeft deze herdenking een persoonlijk tintje en voel ik mij ook persoonlijk geraakt omdat aan deze herdenking ook een familieverhaal kleeft. Ook mijn overgrootvader, Leonard Herbert van der Hoeven heeft als militair bij de Landstorm, onderdeel van het KNIL gediend, en aan deze Pakan Baroe spoorlijn als krijgsgevangene gewerkt en is daar in 1945, 2 maanden voor de bevrijding aan alle ontberingen overleden. Ook zijn naam staat hier samen met alle andere slachtoffers vermeld in het oorlogsmonument.

Vooral mijn vader heeft mij vaak veel verteld over het verhaal van zijn opa. Ik ben er erg blij over dat het verhaal zelfs bij mij en mijn broer, nog zo leeft. Vanuit een grote interesse luister ik dan ook graag naar mijn vaders verhalen mijn overgrootvader. Over hoe hij een militair was, over hoe hij in Semarang een huis, een vrouw en kinderen had. Over hoe hij op een dag zoals elke andere, plotseling, van het ene op het andere moment alles voorgoed moest achterlaten. Hij werd meegenomen door japanners om als krijgsgevangene aan de spoorlijn te gaan werken. Mijn opa en zijn broers en zus waren hun vader kwijt. Slechts een herinnering bleef achter. Maar dat is natuurlijk niet genoeg. Wat er nog bewaard is gebleven is een briefje met de door Leonard zelf geschreven tekst:

“Beste Johanna, ik hoop dat alles goed gaat met jou en de kinderen. En in ik hoop snel weer thuis te zijn.”

Maar thuis kwam hij nooit meer. Ik kan mij niet voorstellen hoe verschrikkelijk het voor hem en natuurlijk ook voor zijn familie zou moeten zijn geweest deze waarheid onder ogen te moeten zien.

En nee, het was niet alleen mijn overgroot opa, het waren er zo'n 80.000 meer. 80.000 gebroken zielen die alles achterlieten om onder onmenselijke omstandigheden te werken... en te werken... en te werken... en te werken... , en te sterven aan een spoorlijn die niet eens is gebruikt.

Ik sta hier omdat ik graag wil meeleven met alle mensen die door deze ramp geraakt zijn, om alle slachtoffers een stukje van ons hart te schenken, en om te delen wat ik meeneem uit de gedachtes aan de Pakan Baroe spoorlijn.

Ik probeerde mij wel eens voor te stellen dat ik in de schoenen van mijn opa stond en dat het mijn vader was die werd meegenomen door een aantal vreemden. Nooit kwam ik ver, omdat het te akelig is om bij na te denken. Snel kwam ik dan ook weer bij het besef dat ik zo dankbaar mag zijn voor de wereld waar wij nu in leven. Een wereld waar ik op mocht groeien tot de persoon die ik ben. Een wereld waar er ruimte is voor het volgen van mijn interesses en dromen. Een wereld waar ik mijn familie ken en altijd dichtbij me heb. En in deze wereld leven allemaal.

En natuurlijk is de wereld niet perfect, maar vanuit een vredig en vrij hart vraag ik jullie; Wees alstublieft dankbaar voor alles wat U heeft. Uw thuis, uw spullen, de mensen om je heen, mensen die je hart verwarmen, van wie je weet dat je ze nooit hoeft te laten gaan, voor elke stap die U mag zetten. Elke kleine stap in de richting die U op wilt. Want de waarheid is dat er zoveel levens zijn en zijn geweest voor wie dit alles behalve realiteit is.

Blijven herdenken is belangrijk, en ik vind het een eer om vandaag deze Driegeratie kranstlegging te mogen doen.